

**Dissertatio medica inauguralis de dysenteria ... pro gradu doctoris ... /
eruditorum examini subjicit Joannes Jobson.**

Contributors

Jobson, John, 1789?-1875.
University of Glasgow. Library

Publication/Creation

Edinburgh : J. Neill, 1819.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/a7hwcsdu>

Provider

University of Glasgow

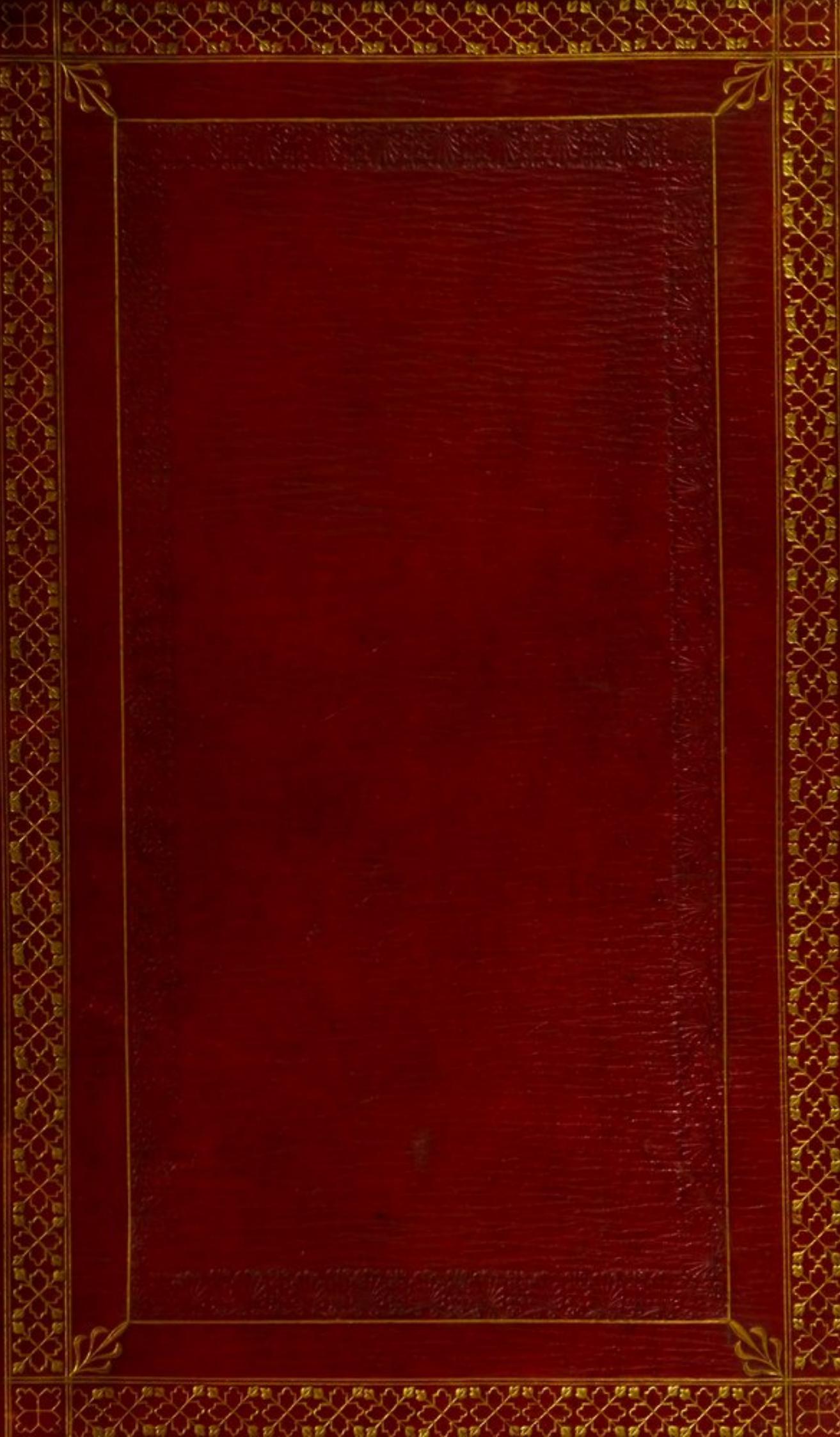
License and attribution

This material has been provided by The University of Glasgow Library. The original may be consulted at The University of Glasgow Library. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.



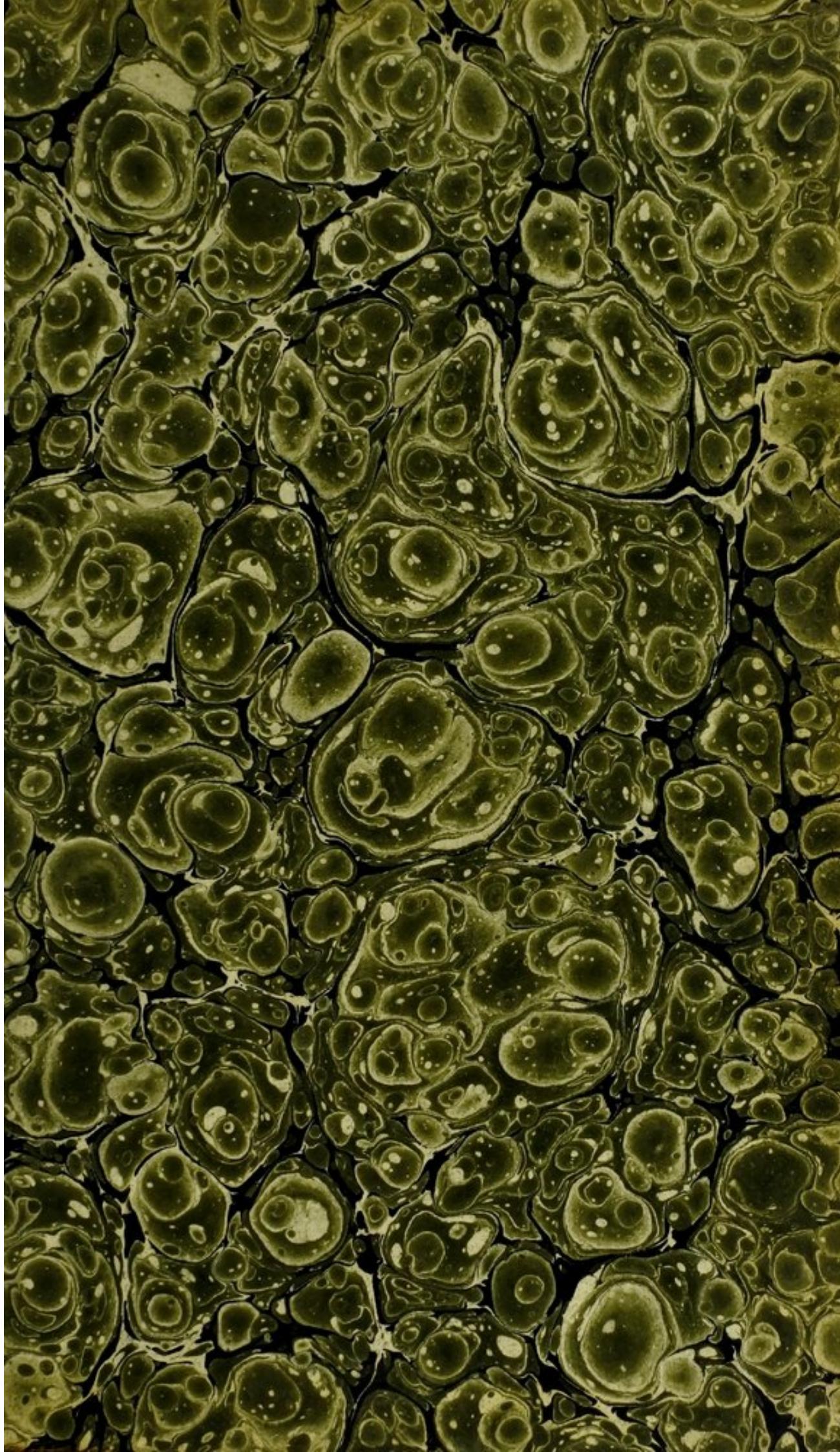
Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>



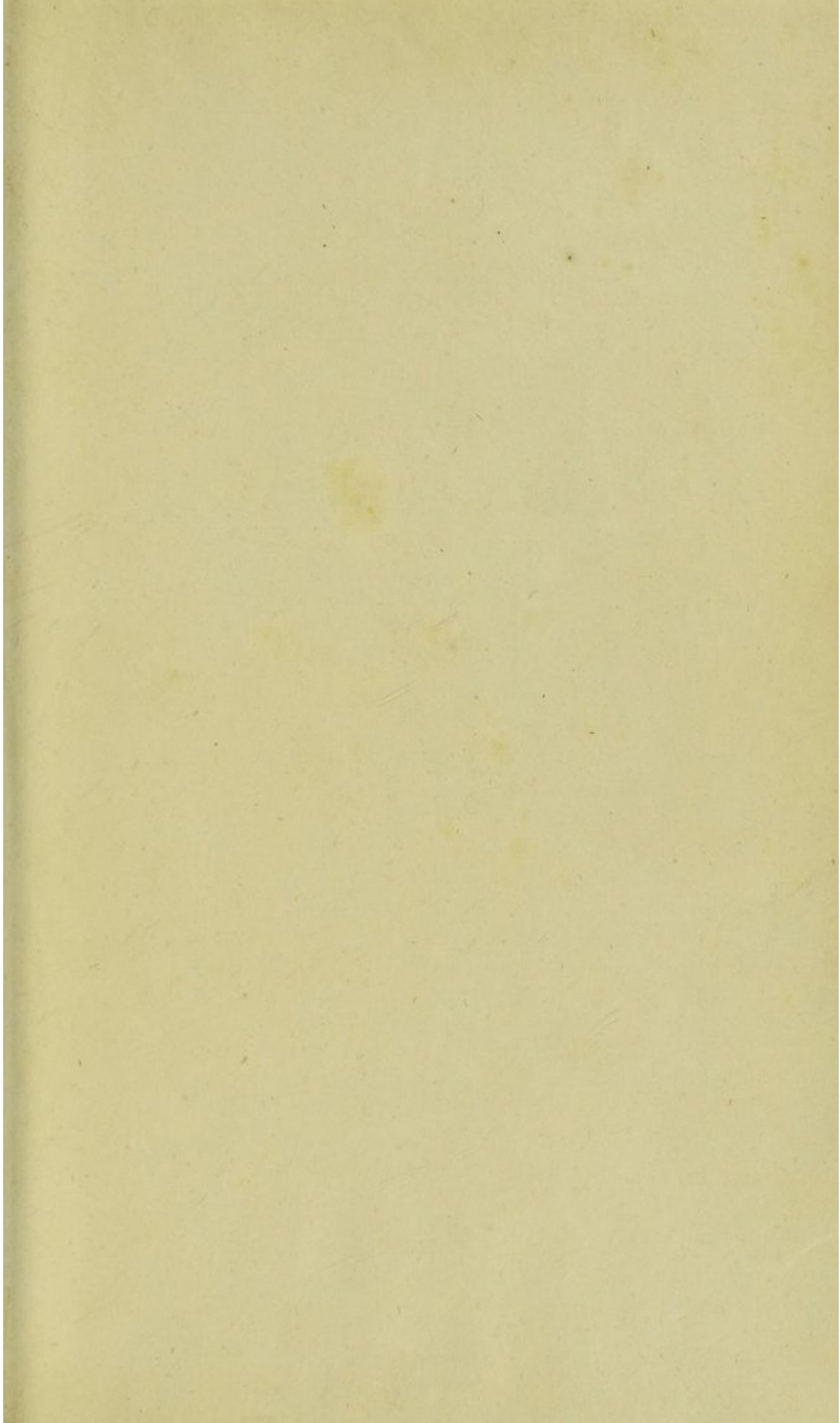


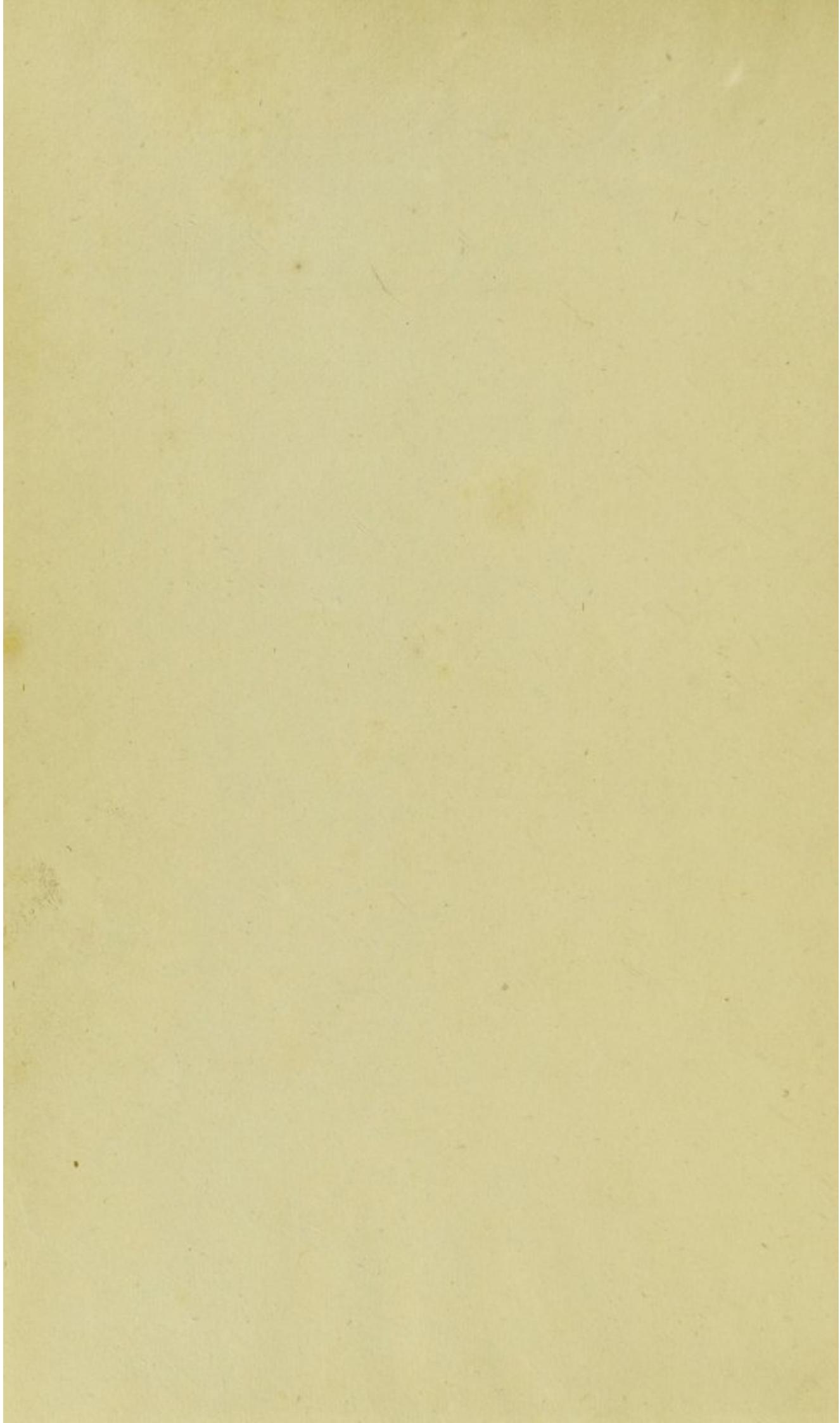
475-1887

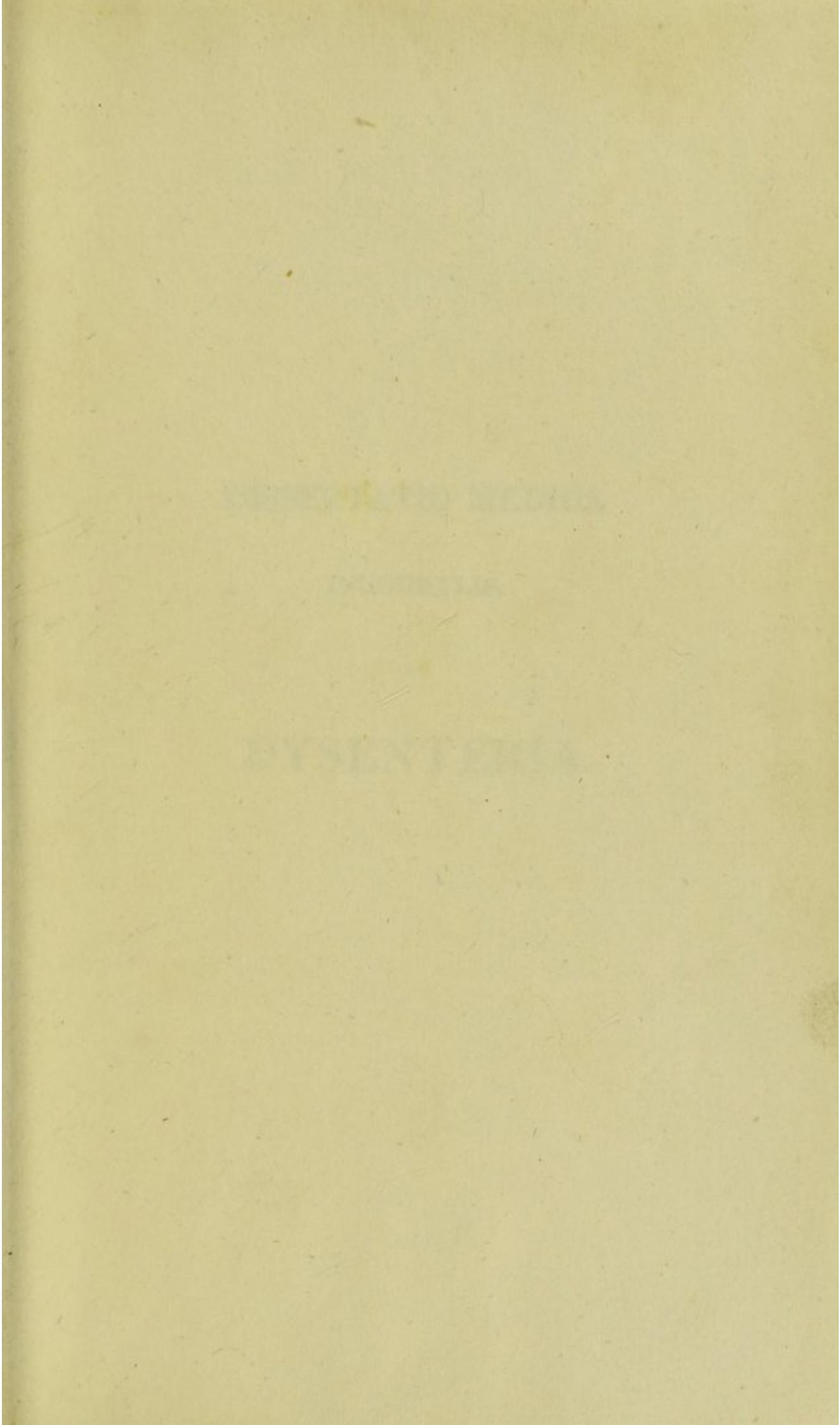
Cc 4-c. 7

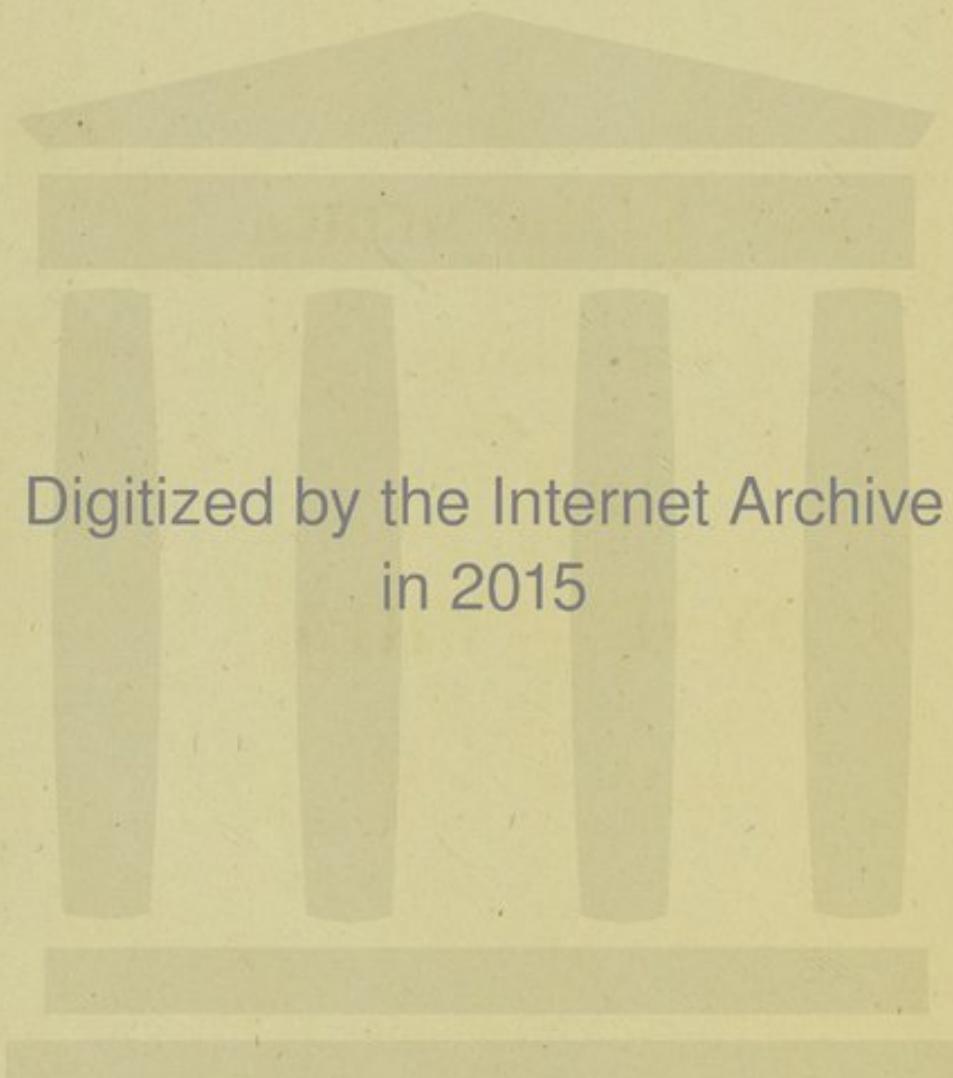


R.C. 14









Digitized by the Internet Archive
in 2015

<https://archive.org/details/b24918210>

DISSERTATIO MEDICA

INUGURALIS,

DE

DYSENTERIA.

DISSERTATIO MEDICA

IN VENERIBUS

et

DISCERNIMENTUM

in

ANATOMIA HUMANAE CAVITATIS

AD CAVITATEM ORGANICAM

DISCUSSIO

et

DISCERNIMENTUM

in ANATOMIA

ORGANICARUM CAVITATUM

DISCUSSIO

et

DISCERNIMENTUM

in ANATOMIA

ORGANICARUM CAVITATUM

DISCUSSIO

et

DISCERNIMENTUM

in ANATOMIA

ORGANICARUM CAVITATUM

DISCUSSIO

et

DISCERNIMENTUM

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
DYSENTERIA;
QUAM,
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
EX AUCTORITATE REVERENDI ADMODUM VIRI,
D. GEORGII BAIRD, SS. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;
NECNON
AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI CONSENSU, ET
NOBILISSIMÆ FACULTATIS MEDICÆ DECRETO;

Pro Gradu Doctoris.

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS ;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

JOANNES JOBSON,
SCOTUS,
CIIIRURGUS.

*"The page of military history weeps less for the slain in battle,
than for those who have fallen victims to this calamity."*

MOSELEY on Tropical Diseases.

Ad Calend. Augusti, horâ locoque solitis.

EDINBURGI :
Excudebat Jacobus Neill.
MDCCCXIX.

VIRO EXIMIO,

JOANNI THOMSON, M. D. R. S. E. Soc.

AD COLLEG. REG. CHIRURG. EDIN.

PROFESS. CHIRURGIÆ;

IN ACAD. EDINEN.

REG. PROFESS. MILIT. CHIRURGIÆ;

MECNON

CHIRURGO AD COPIAS;

IN TESTIMONIO AMORIS

PRO PUBLICIS AC PRIVATIS VIRTUTIBUS,

IN ADMIRATIONE EJUS INGENII,

CUM GRATIO ANIMO, OB BENEFICIA COLLATA

SUIS PRÆLECTIONIBUS,

HÆ PAGINÆ

INSCRIBUNTUR

AUCTORE.

СИЛЯН ОВЕРТА

СИЛЯН ОВЕРТА

СИЛЯН ОВЕРТА

СИЛЯН ОВЕРТА ТИМОЛ

PATRI SUO OPTIMO,
ATQUE DILECTISSIMO,
DAVIDI JOBSON,
ARMIGERO,
OMNIBUS, QUÆ HOMINEM ORNANT,
VIRTUTIBUS PRÆDITO ;
HAS STUDIORUM PRIMITIAS,
OB PATERNAS CURAS,
ET
MULTA BENEFICIA,
IN EUM COLLATA,
ANIMI GRATISSIMI PIGNUS EXIGUUM,
SACRARE
VULT
FILIUS.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

DYSENTERIA.

In omni ævo sævire reperta est Dysenteria, ubi in locis angustis stipantur homines, et tempestatis vicibus vitam degunt objecti sine commeatu, vestimentis, et munditie aptis. Ita inter oppida obsessa, castra, naves, et valetudinaria conferta maxime urget, et e rebus, quæ ibi præcipue abundant, admodum contagiosa fit, et sæpius dirissimos inferens effectus ubicunque progreditur, terrorem stragemque facit, optima medica arte frustra obnitente. Ex causis, quæ excitant et morbum augent, (interdum in navibus

A

et castris parum evitabiles) valde magna vi inter classes et exercitus late grassatur, et quos neque defatigationes et belli pericula deprimere aut terrire potuerunt, spe abjecta, morti cessere. In vastante ejusdem progressu, quam hostium gladius, saepe plures interfecit homines, irrita sapientum consilia reddidit, belli impetum coercuit, et diruit callida ejusdem inventa. Inter nostros exercitus calidis in regionibus maxime urget, magno hepatis vitio, plerumque debilitate, et cursum conficit brevi tempore. Admodum diversas induit species, quae tam e cœlo pendent, quam e causis excitantibus, quae vi plus minusve pollent. Ideoque medici scriptores diversas ac contrarias protulerunt rationes de signis quae febrem comitantur, et de natura morbi, qui certis viis curandi plus minusve facile cedit. Ita ZIMMERMANUS hunc remediis simplicissimis abiisse fere semper invenit, dum alii strenuissima artis medicæ opera, potentissimis juvati remediis, spe illusi sunt curationis, et frustra operam dederunt. Nobis non licet credere, qui morbum facile remediis cedere dicunt, eos medicos falsiter loqui, vel, ubi contra fit, illis in re

medica scientiam et attentionem defuisse. Hoc omne explicari potest ex effectibus, quos multæ res, imprimis cœlum, habent in morbi speciem mutando. In temperatis enim Europæ regionibus observatum est, ubi homines haud objecti sunt, minima saltem in parte, frigori, aëri humido, et aliis causis, morbum in miti forma se ostendere, cum febre leni comitante, et idoneis medicamentis facile abire. Contra autem, inter Europæos in calidis regionibus, præsertim inter milites et nautas, qui causis omnibus plena vi expositi sunt, nobis inventum est, illum conjungi cum debilitate, signis typhi aliis, cursum conficere brevi tempore, et medicinæ obsistere; ideoque inferendum est in verbis Equitis Jacobi Macgregor, “that with the change of country “and climate we have a different disease.” *

* Med. Sketches, p. 182

DEFINITIO MORBI.

CULLENUS Cel. hunc morbum posuit in prima classe nosologiæ, et in Profluviorum ordine. Hæc est definitio : “ Pyrexia contagiosa ; dejec-
tiones frequentes, mucosæ vel sanguinolentæ,
retentis plerumque fæcibus alvinis, tormina, te-
nesmus.” Fortasse verba, “ Pyrexia contagio-
“ sa” objici possunt in definitione, ut nobis li-
cet dubitare, an dysenteriam unquam febris
idiopathica comitetur, et multæ rationes nobis
persuadent credere, morbum ipsum non conta-
giosum esse et ita tantum evadere, ubi cum
aliis morbis conjungitur, quali typho febre. Ni-
hil magis perspicuum et concinnum fieri potest,
quam reliqua pars definitionis, et morbus facile
dignoscitur signis ibi annumeratis.

HISTORIA MORBI.

DYSENTERIA plerumque adoritur apud æstatis
finem, vel autumni initium. Haud infrequen-

ter incipit cum intestinorum doloribus leniter torquentibus, quos excipiunt languor lassitudo, citus pulsus, et dorsi et lumborum dolores, cum frequenti dejiciendi desiderio. Dejectiones in primo morbi stadio, quamvis in copia parcæ, et liquidæ, tamen haud multum distant ex fæcibus naturalibus. Ut malum tamen progreditur, signa ingravescunt. Languor et lassitudo crescent, pulsus frequentior, et tormina magis urgunt. Æger in capite dolet, prorsus perit appetitus, vel potius cibi cuiusvis fastidium adest, cum siti inexplebili. Alvus astricta morbi impetum saepe præcedit; lingua arida albescit, et paulo post sordibus nigris ac subfuscis obducitur. Nonnunquam horrores lenes oriuntur, et cutis tactui dat sensum caloris. Præterea nausea et vomitus sequuntur, cum malo sapore oris. Haud raro ventriculus tumescit cum ponderis sensu, et dolor circa umbilicum torquet, et inflatio plus solito urget. Haud longum post dejiciendi superveniunt desideria, quæ, quamvis obedientur, parum alleviationis tamen adferunt: et omnia signa citius redeunt cum priori aucta violentia. Dejectiones in copia parcæ, male olent,

et fæces haud naturales referunt. Plerumque e muco constant, interdum ex hoc bile misto et sanguine, qui nonnunquam sincerus dejicitur. Sed haud infreueenter parvorum, durorum, rotundorum corporum formam induunt, quæ Scybala nominantur. Aliquando vermes rotundi dejiciuntur, et corpora coloris fuliginosi in fæcibus interdum conspiciuntur. PRINGLIUS observavit globos fæcum induratarum ullo morbi stadio descendere, sed frequentissime in proiecto, ubi purgantia neglecta sunt. Si medicamenta nil prosint in morbo sistendo, et in ejus cursu progrediatur, omnia in pejus ruunt, et debilitas admodum urget cum insigni anxietate, et caloris ardoris sensu circa ventriculi regionem, magno urinæ calore, et molesta dysuria. Tenesmus adeo urget, ut ægri vires exhauriat, et dolores excruciantes comitentur parturientium instar. Putrida sanies sanguine sincero mista, aut pus cum maximo dolore dejicitur, et in fæcibus adsunt membranæ, quæ conspiciuntur quasi natantes. Prope finem supervenit delirium, pulsus debilis et tremulus fit, petechiæ coloris subfloridi apparent, et toti corpori obrepunt, et inter-

dum ori et faucibus. Fæces interdum redduntur ægro inscio. Singultus, subsultus tendinum, animi defectus, interdum materiæ biliosæ vomitus, sudores frigidi, et mors adoritur angore, dolore, et horrore. Febris dysenteriam comitans, inflammatoria est, sed haud infrequenter typhi speciem induit, et in regionibus calidis præcipue conjungitur intermittente aut remittente.

Hæc signa, et morbi cursus, ubi eventum infaustum habet, sed, quamvis periculosus, haud ex necessitate lethalis est, sed tantum moribundus evadit ex mala medendi ratione, aut medici auxilii inopia. Pauci enim morbi, in quibus ars medica plus valet, vel ad molestiam levandam, et ægri salutem restaurandam, quam in dysenteria.

CAUSÆ PRÆDISPONENTES.

HOMINES ad impetum dysenteriæ præcipue obnoxii fiunt, omnibus rebus, quæ vel corporis vires, vel animi dotes minuere queant Ideoque morbum invenimus illos adoriri, qui defatiga-

tione exhausti vigilia, intemperantia, vel depre-
mentibus animi affectibus, sub his rebus, causis
objiciuntur, quæ eundem excitant. Miles, qui
post longum ac laboriosum iter, noctu ad cas-
tra excubat, nocturnis roribus algidus, et terræ
exhalationibus humidus; nautæ, qui post diei
defatigationes sub sole ardente nocturnas vigi-
lias agit, viribus exhaustis, vestimentis imbutis
vicinæ oræ putredine, et sæpe secum cogitans,
“of hopes too fondly nursed, too rudely cross'd;”
civis, qui circa valla oppidi obsessi, motus hos-
tium observat impetum repellere, tempestatis vi-
cibus expositus, omnigenisque privationibus; et
quicunque fortunam temere dissipat nocturnis
epulis, frigori et aëri nocturno se objiciat ad
corporis calorem refrigerandum; hi singuli fere
semper in dysenteriam facile incidunt.

CAUSÆ EXCITANTES.

DIVERSÆ vices, quas cœlum subit, præcipue
frigida, et humida ejusdem temperies, ex calida
et sicca; perspiratio subito obstructa, quocunque

in modo inducta, vel ex frigore toti corpori, extremis inferioribus applicato, vel ex aquæ frigidæ haustu; hæc quidem omnia haud infreuenter dysenteriam excitant. His accedit aqua* turbida ac salina, quæ in illis utentibus morbum inducere observatur. Ad eundem finem quoque conferunt alia, quæ canalem intestinalem plus statim afficiunt; qualia acria ingesta magna in copia sumpta, cibus concoctu difficultis, immaturi fructus, vel maturi etiam plus justo sumpti, bilis in intestinis congesta, vel vitiata, perpetua constipatio, ingluvies, et immodicus usus liquoris spirituosi.

CULLENUS cel. contagium edidit, veluti morbi causam, et alii quam multi ante et post eum in eandem inierunt sententiam. Alii tantum contagiosum esse morbum contendunt, ubi cum typho conjungitur; et pauci, nunquam ita se habere ulla in forma. In hanc arenam descendere limites hujus operis me haud sinunt. De utraque opinione multa adduci possunt; sed talem litem componere non nostrum est.

* Vid. HUNTER, p. 220, 221.

DIAGNOSIS.

SYMPTOMATA dysenteriæ plerumque satis evidētia sunt ; sed hæc cum aliis morbis, quibus sunt indicia similia nonnunquam confundi potest. Diarrhœa, cholera, enteritis, colica, et fortasse fluxus hæmorrhoidalis, cum dolore, quippe quæ morbum de quo agitur, referunt, medicum in errorem facilius deducere possunt.

Diarrhœa, absentia febris et tenesmi, torminibus mitioribus quam in dysenteriæ, et non muco sed fæcibus naturalibus copiose dejectis, satis dignoscitur.

Vomitus vehemens et diuturnus, dejectiones copiosæ, biliosæ, simul cum spasmis crurum et femorum de cholera ad oriente, nos satis certos faciunt.

Inter dysenteriam et enteritidem erythematcam, fortasse difficilius est dignoscere ; nam in utraque dolor vehemens abdominis, febre comitante, adest. Sed in enteritide dolor sub pressu magnopere augetur, dejectiones copiosæ sunt, et

ex fæcibus naturalibus absque tenesmo adoriente, constant. Colicæ febris deest, pressura multo levamini est dolori, et alvus pertinaciter astricta est: et quoque ad conditionem pulsus attentione qui in enteritide semper valde exilis est, adhibita, diagnosis satis accurata institui potest. Febris, tenesmus, et torminum absentia, aspectusque materiae dejectæ, profluvium hæmorrhoidale satis distinguunt.

PROGNOSIS.

In dysenteria prognosis caute instituenda est. Morbus viribus medicinæ remediis idoneis tempestive usurpati magna ex parte cedit; sed his neglectis, vel affectu substantiis perniciosis promedicamentis adhibitis aucto, molestissimus, et periculosissimus fit.

Instituentibus igitur prognosin, spatium temporis, quo morbus perstiterit, modus curationis exercitus, cœlum res ægri, et ratio qua vitam tolerat, in memoria nobis tenenda sunt. Morbus facilis difficilisve erit sanatu prout brevius

vel diutius perstiterit : in regionibus calidis quam frigidis, in locis paludosis quam in siccis periculosior. Multum quoque ex rebus ægri penderbit ; prout frigori, humori, angustiis subjectus fuerit, vel gaudiis victus idonei, vestitus calidi vel auxilii, quo opus est, et quod in hoc morbo præ omnibus aliis adeo necessarium est, fruenteretur.

His commodis non suppeditatis, morbus quam iisdem abundantibus, frequentius lethalis est : ideoque in castris et carceribus, quam in nosocomiis bene adornatis, in domiciliis miseris pauperum, quam ædibus divitum periculosior est. Si morbus non tunc temporis epidemice sævit, sed ex causis solitis oritur ; si hominem habitu valido prædictum, cuius vires parum imminutæ sunt, adoritur, et si febris lenis inflammatoria adest, res pro faustis plerumque habentur.

Quinetiam si morbum remediis exhibitis facile cedentem, scybala effusa, dejectiones aspectu magis naturali et minus frequentes ; diaphoresin lenem per totum corpus erumpentem, cui adest somnus reficiens, dolorem capitis, tormina, tenesimum et sitim abeuntes, observamus, eventum

felicem expectare licet. Effusio sanguinis signum est, quod nonnulli auctores periculum denotare, dum alii minimi esse momenti, existimant. ZIMMERMANUS nihil periculi ex ea instare, et DEGNERUS eandem pro signo fausto habuit. Diaphoresis lenis et universa prodest, et morbus alicui parti externæ inflamatæ, vel eruptioni miliariae aliquando observatus est; et MOSELEY dictum est, "If the patient break out into a "rush, efflorescent eruption, or boils, the disease "will soon be removed *."

Inter res quæ terminationem infelicem dysenteriæ significant, recensenda sunt sequentia: Si morbus sine conatu facto progressui ejus obstare diu perstiterit; si cœlo calido habitus corporis confectos adoritur; si vires magnopere prostratae, et febris simul formiam typhodeam induit: "The most fatal kind of fever," ait PRINGLE, "which attends dysentery in the army, is the "jail or hospital fever. This fever, when com-

* MOSELEY on Tropical Diseases, p. 252.

" bined with dysentery, commonly proves fatal *."

Sæpe cum aliis morbis qui periculum multum augent, conjungitur. Cum statu morbido hepatis, febre remittente vel intermittente conjuncta, molestissima et periculosa evadit. Multum periculi adest exemplis dysenteriæ, quibus adsumt ab initio summa anxietas, vires multum prostratæ, lingua sicca, sudores inæquales, extremitates frigidæ, evacuationes invitæ, delirium et petechiæ. Modum, quo dysenteria finitur, verbis sequentibus DEGNERUS tradit. " Magna virium prostratio, animi deliquia, cardialgia constans, deglutiendi difficultas, visus obscuritas, inquietudo, mentis alienatio, deliria levia, floccorum collectio, extrema valde frigida, ocu- li insigniter cavi, plerumque lethalia indicia erant."

Dolor fixus et vehemens in regione hepatis pro signo infausto quoque memoratus est.

ZIMMERMANO testante, siquando morbus in mortem desiit, tormina post dejectiones non ces-

* Diseases of the Army, p. 234, 235.

serunt, et poculis dediti morbo cito correpti fuerunt.

In exemplis quibus morbus remediis adhibitis non cedit, et in stadiis primis non lethalis fit, ille longus evadit, ex quo æger, si juvenis sit, restituatur; si morbus cum aliis non conjungitur, et debilitas haud summa; sed prognosis, rebus sic existentibus, caute dicenda est. Ægri, rebus sic se habentibus, diu sustinere possunt, per menses, etiam annos; sed tandem summo marcore conficiuntur, et febre hectica vel hydrope, e medio tolluntur *.

RATIO MEDENDI.

IN nullo morbo quam dysenteria, remediis promptis et efficacibus ad initium magis opus est; et in nullo de medicamentis usurpandis inter medicos minus convenit. Sanguinis missio, purgantia, astringentia, emetica, diaphoretica, et

* MONRO, de Dysenteria.

præparationes hydrargyri, temporibus diversis, elata sunt; quippe quibus morbum prorsus tollendi vires inferunt. In hoc ac in aliis exemplis, facientes medicinam cuidam opinioni particulari, de natura et sede mali, vel cujusdam remedii cui magis faverunt, attentionem totam tribuerunt, ut omnem rationem medendi alienam ab illa, quæ ipsis placuit, neglexerint, et quodque medicamentum, nisi illud a se præscriptum, in contemptu haberent. Singuli rationem medendi convenienter sententiæ de causa et sede morbi, quam ipsi vindicarunt, suscepserunt. Si hic exhalationem per cutem suppressam pro causa sua agnoverit, ad hanc restituendam operam dabant; si inflammationem canalis intestinalis, missio sanguinis, utpote remedium solum, peracta fuit. Illi, quibus persuasum est spasmus et alvum astrictam morbum excitare, spasmus solvere et fæces retentas et induratas expellere, conati sunt: et hepar organaque bilis secretioni interventia, attentio nem illorum hydrargyrum pro specifico habentium, præcipue occupant: nec defuerunt qui morbum ex conditione relaxata et debilitata in-

testinorum orientem existimarent, et qui ex opinione recepta, tonicis et astringentibus, vel quibuscunque vis inesse haberetur alvum cohibendi fisi sunt. Sed quia dysenteria non ex quavis ex his conditionibus sola, sed plurimis causis conjunctis gigni videtur, signis diversis, et etiam contrariis comitantibus ob res varias ex cœlo, modo vivendi vel habitu ægri pendentes, altero morbo haud raro simul existente, curatio non alicui opinioni accommodanda est, vel quodvis remedium peculiare, utcunque laudatum, tantum præcipere fas est. Num morbus ex spasmo vel inflammatione pendet, symptomata quæ nihil horum indicant, et quæ remediis idoneis debellanda sunt, sæpe adsunt: et talibus medicamentis qualia res postulent, solerte adhibitis, dysenteria cito et certissime sananda est. Si, exempli gratia, paucæ unciæ sanguinis, morbo ineunte detrahuntur signa verisimile leniora fiunt, sed si nihil plus instituitur, hæc summa vehementia celeriter redeunt. Si tamen medicamentum purgans, et diaphoreticum post venæsectionem usurpantur, morbo haud absimile finis imponitur. Singula horum remediorum per se

adhibita parum vel nil profuissent. Si igitur, dysenteria ineunte, æger sit juvenis et robustus, dolor ingens capitis, pulsus validus, cutis sicca, et calor præter solitum, dejectiones frequentes et sanguinolentæ, cum torminibus et tenesmo molestis, alvo tensa, et dolore dorsi et lumborum gravi, sanguis copiose mittendus est.

Huic plerumque accedunt torminum et aliorum symptomatum remissio, et vires atque frequentia pulsus imminutæ, sed venæsectioni soli curatio non committi debet. Inter scriptores medicos de utilitate detractionis sanguinis in dysenteria multum controvetsiæ existit. Alii hanc tantum in quibusdam formis morbi, scilicet signis inflammationis existentibus sinunt: dum alteri contra utpote inutilem negligunt, vel nocivam reprobant. Metus ne debilitatem et longam catenam sequelarum gravium, et etiam lethaliū induceret, quosdam ab hac deterruit: dum aliis recentioribus in singulis exemplis morbi, an cum febre inflammatoria, remittente, vel intermittente conjuncti, sanguinem detrahere est consuetudo, “even in the face of fever;” et nunquam in vaginam remittunt “the all-saving lan-

“cet,” quamdiu sanguis in dejectionibus conspicitur; et denique eam ut desideratum “the specific itself in the cure of dysentery *” habuerunt.

SYDENHAMUS, HUXHAM aliique sanguinis missionem, nulla attentione ad typum febris comitantis adhibita, laudant. Hanc tamen si morbus aliquandiu perstiterit, et æger debilitatus sit, vel si signa debilitatis ab initio adfuerint, minime perficiendum esse in aprico est.

HUNTERUS summo jure dicit, “in slighter cases, “or when the disease is treated early, purgatives have proved so effectual that I have never had recourse to bleeding; and when the disease has been more violent, the strength has been so much reduced, that I have not dared to make use of the evacuation †.”

PRINGLEII opinio fuit dysenteriæ, nisi febris inflammatoria adsit, venæsectionem non opus esse.

MOSELEY de venæsectione loquens his verbis utitur: “There are but few instances where it

* Vid. SOMERS Medical Suggestions.

† Vid. HUNTER, Observat. on Diseases of the Army.

“ may not be safely done in the beginning of the
 “ disease, observing only *non quæ ætas sit, sed*
 “ *quæ vires sunt,*”

Quod pertinet ad necessitatem operationem
 repetendi, symptomata quæ adsint nos dirigen.
 Si signa inflammationis supra memorata perstent,
 ad lanceolam iterum confugere opus est. Sed si
 remedia idonea post missionem primā resump-
 ta fuerunt, hoc non necessarium fore existimo.
 MOSELEY, ut sanguis pro symptomatis, et So-
 MERS quamdiu dejectiones sanguine miscentur,
 et dolor adest, detrahatur præcipiunt. In ex-
 emplis, quæ debilitas summa comitatur, vel in
 quibus morbo, ut sæpe febris typhus simul sub-
 est, venæsectio manefeste nocet, et ad alia reme-
 dia quæ effectum exoptatum sine viribus ægri-
 tantum imminutis præbent, oportet confugere.
 “ Si vero sanguis sit solutus, atque debilitas ac
 “ languor, aliaque symptomata morbi putridi
 “ urgeant, sanguis parca manu mittendus est, et
 “ rarissime in hoc rerum statu venæsectionem
 “ repetere expedit *.”

* Vid, MONRO, de Dysenteria, p. 146.

Statim post sanguinem detractum emeticum exhibendum est, et vomitus liber et copiosus, haustu copioso tenuis decocti anthemidis nobilis, vel tantum aquæ tepidæ, promoveri debet. Scrupula duo pulveris ipecacuanhæ, vel per se, vel cum granis uno vel duobus antimonii tartarizati conjuncta, consilio optime respondere inventur, et si alvus simul movetur, effectus fausti remedii, quam si vomitus solus inductus fuerit, multo insigniores sunt.

PRINGLEIUS ipecacuanham in parvis dosibus sæpe repetitis exhibuit, et dejectiones copiosiores sic inductas fuisse et magis profuisse, quam magna copia semel sumpta reperit.

Emetica in fere omnibus exemplis dysenteriae, imprimis cum febre remittente, intermittente vel typho conjunctæ, magnopere prosunt. Hæc ventriculum levant, nauseam minuunt, et halitum cutis copiosum inducunt. ZIMMERMAN et MOSELEY curationem emeticam exhibendo ambo inciperunt, sed hic, ut opiatum statim post effectus præbitos usurpetur, præcepit *.

* MOSELEY, De Morbis Tropicis, p. 248. ZIMMERMAN, p. 47.

In plurimis exemplis non nihil horroris primum accedere, et emeticum hoc tempore sumpturnum semper prodesse observatum est.

PRINGLEIUS hunc modum ipecacuanham exhibendi, ob nauseam molestam et diuturnam ab ea inductam, relinquere coactus fuit. Emeticum si quando inflammationis pauxilla suspicio fuit, ZIMMERMAN semper omisit. Protinus post vomitum cessatum, catharticum porrigi, et operatio ejus haustu copioso alicujus potus tenuis diluti promoveri debet. Tales liquores libere sumpti, actionem purgantium promovendo, sudorem eliciendo, et dolorem levando, effectus faustissimos præbent. Illi revera multo pluris sunt momenti quam ad initium videretur. MONRO sibi habuit persuasum nullam rem ad curationem dysenteriae magis conferre quam usum “of such liquids as obtund and involve the acrid humours *.” Hoc consilio decoctum anthemidis nobilis, emulsio amygdalarum, serum, juscum pullinum, &c. &c. præscripta fuerunt; sed aquam hordei cum pauxillo supertartratis potas-

* De Dysenteria, p. 150, 151.

sæ, et sacchari, ad saporem celandum, inter milites optime convenire plerumque reperi. Purgantia in dysenteria usurpata plurima sunt ; sed oleum ricini, submurias hydrargyri, rheum palmatum, et sales medii, sæpiissime in usum veniunt. Quibusdam ex his in diversis stadiis, vel quibusdam exemplis morbi commoda fortasse peculia-
ria sunt ; sed sulphatem magnesiæ quibuscumque purgantibus antecedere plerumque repertum iri, mihi sententia est ; ut hic cum manna, pauxillo olei menthæ piperitæ addito, conjungatur, HUN-
TERUS præcepit. Eundem solutum in infuso sennæ, ratione duarum unciarum salis ad duas libras infusi præscribere solebam, et hunc modum efficacissimum eum exhibendi reperi. Pauca grana antimonii tartarisati misturæ adjecta fuerunt, et circiter unciæ duæ quaque hora vel dimidia hora pro conditione ventriculi, usque ad effectus inductas porrectæ sunt. Inter purgan-
tia in dysenteria exhibenda, consilium nostrum non ex quantitate medicamenti ab ægro devo-
rata, vel dejectionum numero, sed effectibus in-
ductis pendere debet ; ideoque medicamentum usque ad dejectiones factas copiosas, et aspectu

magis solito facilius descendantes, faciliusque induratis mistas, et tormina, tenesmum aliaque signa molesta remittentia, usurpatum est. Scybalas retentas irritationem perpetuam deducere oportet; emissio igitur harum quam maxime potest fieri promoveri debet, et tenesmum prorsus cessare, et statim alia symptomata, illis ope cathartici acris dejectis observatum est*. Tantis effectibus per dosin unam medicamenti purgantis præbitis, morbum lenem fuisse oportuit, et medicamentum repetere plerumque necesse erit; sed metus ne debilitas ab remediis purgantibus inducatur, saltem morbo ineunte, hæc frequenter repeti minime debet prohibere: contra hæc vires æ gri tormina aliaque signa gravia levando restituere videntur.

“ When the disease is violent, however,” inquit HUNTER, “ and the purgatives have been frequently repeated, and the symptoms still recur, at the same time that the strength is greatly impaired, there is a period beyond which

* Vid. PRINGLE, Diseases of Army, p. 236, 237.

" purgatives cannot be given with advantage *." Rebus sic existentibus, ad laxantia lenia confugere oportet, nam quamvis æger operationem purgantium drasticorum tolerare nequit, alvum laxam servare oportet.

Si tamen morbus diturnus fit, et signa summae debilitatis adsunt, medicamenta laxantia cautissime exhibenda sunt. " We must take care to keep the bowels moderately open, but must avoid the most trifling excess in our laxatives ; and although there should be some tendency to costiveness, if there is no pain in the bowels, it is unnecessary to solicit a motion oftener than once in two days. The intestines will improve in strength by being seldom excited, provided the fæces do not accumulate in such quantity as to produce obstruction or annoyance †."

Enemata a quibusdam scriptoribus de dysenteria multum elata fuerunt ; quippe quæ intesti-

* Diesases of the Army in Jamaica, p. 225.

† DEWAR on Dysentery in the Army.

tinis res limosas et fæces induratas tollere, et tormina atque tenesmum levare valeant. Horum sunt duo genera, vel quæ aliquod medicamentum solutum servant, vel quæ ex decoctis mitibus Hordei, Amyli, Mimosæ Niloticæ, &c. constant. BLANIUS hæc utpote vires ægri verisimile exhaustire, et intestino tenui nocere pollutia reprobat; sed ab his effectibus, per exhibitionem idoneam, ni fallor, præcaveri potest; et in plerisque exemplis summum commodum præbere reperiuntur. In quantitate haud parca injici, et in nullo exemplo omitti debent. Si tenesmus molestus adsit, aliquid tincturæ opii clymati adjiciatur. “ If the disease,” HUNTER dicit, “ terminate in a tenesmus, or if that symptom prove troublesome, it is often entirely removed, and always greatly relieved, by an anodyne clyster, consisting of thirty or forty drops of the tincture of the thebaica in three or four ounces of lintseed tea, or thin jelly of starch *.”

* Diseases of the Army in Jamaica, p. 236, 287.

Solutiones acetatis plumbi et zinci vitriolati sub forma clysmatum in regionibus callidis summo cum commodo admotæ fuerunt *.

Ut opiatum post effectus emetici et cathartici præbitos usurpetur, præceptum fuit. In nullo stadio tamen curationis dysentericæ quam inter opium et astringentia exhibendum, plus judicii adhibendum est. Hæc ineunte morbo usurpata effectus perniciosissimos induxerunt, dejectiōnem fæcum, quæ retentæ fuerunt morantur, redditum actionis salutiferæ intestinorum prohibent; febrem, sitim, cæteraque signa infausta augent, et in exemplis morbi qui si aliter curatus fuerit, forsan fauste cessisset, mortem nimis frequenter induxerunt. ZIMMERMANUM plurimosque alios auctores, effectus eorum infaustos testantes invenimus. Tympanites talibus remediis intempestive adhibitis accedere visus fuit. Opium igitur in stadiis primis dysenteriæ, præcipue cum æger sit juvenis et plethoricus, evitandum est; sed solerter et caute exhibitum,

* Vid. Sir J. MACGREGOR's Medic. Sketches, p. 190.

medicamentum utile efficax evadit. Post plenos effectus emetici et cathartici inductos, si æger ex febre satis immunis est, sed inquietus, anxius, et turbatus, opiatum irritationem levando et somnum inducendo, effectus faustissimos præbebit. BLANIUS linguam nitidam utpote febrem abesse denotantem inter symptomata quæ opium postulant recenset. PRINGLEIUS opiata magnopere laudat, sed eadem nisi post dejectiones copiosas ope purgantium inductas non porrigenda esse dicit *. “If,” dicit HUNTER, “the griping, ‘and other symptoms, are relieved by the physic, an opiate never fails to do good, by prolonging the truce thus obtained with the disease †.”

Opium cum aliis remediis conjunctum exhibatur. Cum submuriate hydrargyri commissum irritationem intestinorum quam hoc medicamentum inducere maxime proclive est, prohibetur, et simul cum antimonio aliisque diaphore-

* Diseases of the Army.

† Diseases of the Army in Jamaica.

ticis sumptum, vires eorundem haud parum auget. Si in stadiis primis morbi, ad ulla symptoma gravissima levanda opium exhibere prorsus necessarium est; effectibus ejus constipantibus ope cathartici occurrentum est. Præ omnibus remediis ad dysenteriam sanandum admonitis, post evacuationes idoneas diaphoresis lenis et generalis pollet; et conditio cutis per totam curationem summam attentionem vindicat. "Nothing," BLANIUS inquit, " tends more to relieve "gripping and tenesmus, than a general warm "moisture on the skin *." Ad hoc consilium implendum varia medicamina, ipecacuanha in dosibus parvis et repetitis, pulveres JACOBI et DOVERI, &c. præscripta fuerunt. Sed hunc, nifallor, imprimis dilutionibus copiosis adjutum, optime convenire existimo. MOSELEY, qui dia-phoretica summis viribus vindicat, medicamentum antimoniale cui est effectus laxans, anteponit. Ubi multum torminum et tenesmi adest, doses parvæ ipecacuanhæ sæpe repetitæ effectus

* Diseases of Seamen.

maxime salutiferos præbebunt; sed copia hujus medicaminis quam BLANIUS exhibuit, procul dubio nimis parva fuit quin aliquid operationis insignis induceret; nempe grana duo bis terve indies nautis robustis, et unum illis ex populo constitutionibus mollioribus præeditis, porrexit. Consilio sudorem copiosum eliciendi æger in balneum calidum descendat. "The warm bath," dicit BLANIUS, "is of great service, especially "when the gripes and tenesmus are severe, and "the fever has been taken off by previous eva- "cuation *."

Si tamen balneum non in promptu est, vel si descensus in hoc nimiæ turbationi esset ægro, abdomen pannis aqua calida madefactis, in qua nonnulli præscribunt ut tinctura opii, vel spiritus camphorati inspergatur, fovendum est. "When the stomach has been much affected, I "have perceived relief from fomenting it with "stupes upon which thebaic tincture and cam-

* BLANE on Diseases of Seamen.

" phorated spirits were sprinkled, as recommended by Dr LIND *."

Ut abdomen semel vel bis indies linimento constante ex tinctura opii et unguento hydrargyri bene commistis, fricetur, JOHNSON suadet. Applicationes unctuosæ perspirationem aliquo modo impedire possent. Per totum decursum morbi æger in lecto detineri, et vestimentis laneis co-operiri debet. In singulis exemplis longa fascia lanea circa abdomen arcte liganda est. Hanc rationem Dr WHITE primus introduxit, Halitum perpetuum et æquabilem ex cute auffert, intestina debilia sustinet, ne frigus lædat, prohibet, et terminibus obstat. DEWAR de fascia disserens his verbis utitur: " By wearing it, the patient carries constantly along with him a bath of the best temperature, one which will on no occasion weaken him by profuse perspiration, and which being never laid aside till it is no longer necessary, cannot expose him to the effects of cold by a change of tempera-

* BLANE on Diseases of Seamen.

“ ture *.” Eques JACOBUS MACGREGOR huic quoque favet, “ in chronic cases, and in convalescents, it appeared to be of the greatest service; and in recent cases, when the appropriate remedies were used at the same time, it seemed to shorten the cure †.”

Hanc rationem medendi dum exercitui adfui, nunquam prætermittebam, eandemque optimos effectus aliquando edentem sæpe vidi. In exemplis quibus adest dolor fixus in aliqua parte abdominis quæ remediis internis non cessit, ut emplastrum vesicatorium parte admoveatur, præceptum fuit. DEWAR hunc dolorem proclivitatem ad actionem vehementius inflammatoriam in parte quadam canalis intestinalis indicasse existimavit. “ It is to be obviated,” inquit, “ by frequent fomentations; and to these, if taken in time, it generally yields; when it does not, it will often be relieved by the application of leeches, and still more frequently by a large blister.”

* Page 112.

† Medical Sketches, p. 189.

Si dysenteria aspectum induat febris typhi, modus medendi huic accommodandus est, et attentio ad febrem præcipue tribuenda. Primum, ægrum in aërem purum removere oportet, et omnia quæ ortum præbere typho, vel vehementiam ejus augere cognita sunt, evitare. Sub hac forma dysenteria valde est contagiosa, et ægri igitur quam celerrime ex integris semovendi sunt, et omne commercium inter eos sedulo prohibendum. Denique omnia quæ contagio occurrere valent; præcipienda et accurate usurpanda sunt.

Quia huic formæ morbi debilitas subita et summa plerumque adest, vires eodem tempore quo symptomatis dysenteriæ propriis occurrimus, sustentare conandum est. Venæsectio, rebus sic se habentibus, utpote nociva minime perfici, et omnes evacuationes parce et caute institui debent. Si multum sit nauseæ, grana quindecim ipecacuanhæ, consilio ventriculum levandi, et aliquid medicamen laxans mite, alvum solvendi exhibeantur. Ut intestina ex aliquibus fæcibus coacervatis, aliisque impuris leventur, prorsus opus est, sed hoc sine dejectionibus gra-

vibus inductis, quæ vires ægri minuerent, fieri oportet. Alicui acori molesto per haustum effervescentem, et magnesiam calcinatam occurrendum est.

Evacuationibus inductis, vires ope cujusdam medicamenti roberantis sustentare nostrum est. De viribus cinchonæ, rebus sic existentibus, alii aliter sentiunt. In plerisque exemplis quibus hanc usurpatam vidi, nausea et nonnunquam tormina ab ea inducta fuerunt: inter convalescentiam tamen medicamentum est præclarum. Vinum ut decet, exhibitum, remedium validum et gratum est; parca copia semel concessum pari quantitate aquæ dilutum, vires ægri absque signis aliquibus molestis illatis sustinet. Sed ex toto, curatio sumenda eidem, quæ typho convenit, fere similis est, simul cum fasciis fomentis abdomini admotis, clysmatis emollientibus, vel anodynis, aut quoconque præterea symptomatis dysenteriæ opus sit.

In curatione dysenteriæ intermittentis et remittentis, emetica, quippe quæ ventriculum et intestina rebus impuris coacervatis levent, perspirationem excitent, et paroxysmum prohibeant,

vel breviorem reddant, magnopere prosunt. Huic formæ vel conditioni morbi cinchona imprimis convenire observata est, sed hydrargyrus quomodo cunque in usum venit, num sub forma pilularum submuriatis, vel unguenti in abdomine inficti, ut HOULSTEN monet, omnibus remediis antecellit. Scriptores qui medicinam in India Orientali fecerunt, et quibus plurimæ fuerunt occasiones dysenteriam subhac forma conspicendi, hydrargyrum in curatione, laudibus efferunt, sed de modo optimo et efficacissimo hunc exhibendi non prorsus inter eos constat. Ut hic in dosibus parvis et repetitis, vel per se vel cum diaphoreticis aut opii conjunctus, usurpetur, præcipiunt. Alii contra, doses copiosissimas cum laxante subinde interposito magis prodesse contendunt. In utrovis modo os antequam remedium effectus suos plenos præbere potest, evidenter affectum esse oportet. Submurias, illa præparatio hydrargyri in talibus exemplis præcepta esse videtur, et quia non solum ob vires ejus laxantes, sed ut effectum suum specificum in hepate et genere bilioso præbeat, exhibitur, illa ratio, qua hæc actio citissime excitatur, an-

teponenda est. In dosibus scrupuli bis, ter, quaterve indies, summo commodo exhibitus fuit, et quamvis nauseam dolorem ventriculi, aliaque signa molesta aliquando induxit, tamen hæc raro gigni videntur, et dejectio fit fæcum cum bile mistarum copiosa cui remissio febris, torminum, tenesmi, fluxu salivæ inducto, accedit.* Aliquod medicamentum lene purgans inter doses hydrargyri exhibeatur, et hoc consilio oleum ricini JOHNSON præcepit, sed quo minus submurias hydrargyri usurpetur, cui præcipue ad curationem efficiendam fidendum est, non prohibere debet. HARTY de hydrargo usurpato ad dysenteriam remittentem sanandum loquens, sequentia memorat : “ Whether received in the “ light of a purgative, sudorific, or deobstruant, “ no remedy can rival mercury in the cure of “ this disease ; it acts against it in a treble capacity ; as a purgative, it effectually cleanses the “ bowels of their morbid contents ; as a sudorific, it materially influences their action, and

* Vid. illum on Tropical Diseases.

" tends to make it regular; while as a deobstruent, it possesses a powerful operation of the biliary system, which in this form is more or less deranged.*"

Consilio tonum intestinorum restituendi, remedia diversa præscripta fuerunt. BLACKLESBY, anno MDCCLVIII, decoctum corticis quercus roboris, punicæ granati et tormentillæ erectæ. (Vide opus ejus de *Morbis Militum*.

THOMAS qui medicinam in India Orientali fecit, decoctum forte hæmatoxyli Campechiani et corticis punicæ granati, præscripsit †, et HUNTERIUS de iisdem remedii loquitur ‡.

Post impetus graves dysenteriæ, diarrhœa ex conditione intestinorum laxata et debilitata oriens, et absque febre, quamvis nonnihil tormentum et tenesmi adest, sæpe perstat. Rebus sic se habentibus, medicamentis tonicis et astrigentibus, simul cum aëre puro, vestitu laneo, diæ-

* Observations on Dysentery, by WILLIAM HARTY, p. 225.

† THOMAS Practice.

‡ Diseases of the Army in Jamaica, p. 236.

ta leni et nutrienti, et exercitatione modica, omnino opus est. MONRO et TROTTER equitatem laudant, quæ procul dubio, si quando facultas sit, quæ non semper accidit, ad vires restituendas magnopere confert. In talibus exemplis acidum nitricum, et ut credo, haud parvo commodo, sæpe exhibui ; sed bolus constans ex granis quinque pilulæ ceruliæ et pari copia pulveris DOVERI, mane et vespere usque ad os nonnihil affectum, sumptus, me judice, maxime profuit.

Victus per totum decursum morbi esse parcissimus, et ex rebus facile concoctis et nutrientibus, præcipue sub forma liquida, constare debet.

PRINGLEIUS nunquam ægris ejus lac porrexit, et quatenus observavi, hoc in stadiis primis morbi, non idoneum est, sed cum polline coctum maxime convenit.

Acidum nitricum cum opio conjunctum a Domino HOPE * maxime laudatur, et effectus optimos evidentes ex eo pro tonico in exemplis chronicis inductos sæpe conspexi.

* Vid. vol. 3^o. Medical and Physical Journal.

